

בס"ד

"ויאמר מלך מצרים, למגלדת העברית, אשר שם האחת שפָּרָה, ושם השנית פּוּעָה. ויאמר, בְּיָדְךָ אֶת-הָעֶבְרִיּוֹת, וְיָאִיתָן, עַל-הָאֲבָנִים: אִם-בֶּן הוּא וְהַמֶּתֶן אֹתוֹ, וְאִם-בַּת הוּא וְחָיָה. וְתִירָאנָה הַמְּיָלְדוֹת, אֶת-הָאֱלֹהִים, וְלֹא עָשׂוּ, כְּאֲשֶׁר דָּבַר אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ מִצְרַיִם; וְתַחֲיֶינָה, אֶת-הַיְלָדִים..." (שמות פרק א')

מחשבת הסיעוד-סמינר
תוכנית לתואר שני- מבח"ר
שנה"ל תשע"ו סמסטר ב'
מרצה: דר' שרה שחף RN; PhD

שעות קבלה בימי שני- בתיאום מראש:
sshachaf@univ.haifa.ac.il

כתפקיד חברתי מוכר מזה אלפי שנים, עובר הסיעוד התמקצעות בתהליך שלא הסתיים. בתהליך זה ניתן לזהות צמתים היסטוריים מכוננים, צמיחה מול תסכולים, ויכוחים פוליטיים וקונפליקטים בין הגיונות: האתוס מול הפרקטיקה, התיאוריה מול המעשה, הקריירה מול האידיאולוגיה.

לאור זאת יש מקום להעמיק ולדון במהותו של הסיעוד ולשאול: מהו הסיעוד? מהי זכות קיומו החברתית? האם יש לראות בו עיסוק שהוא משלח יד בלבד, או שמא ניתן לזהות בו מאפיינים אמנותיים?

בקורס זה נעסוק בשאלות אלה בהקשרים היסטוריים של התפתחות הסיעוד, תוך בחינה ביקורתית של טקסטים מרכזיים במחשבת הסיעוד. במרכז הדיון יעמוד הסיעוד בישראל כחלק בלתי נפרד של הסיעוד בעולם האנגלו- אמריקאי.

תכנים מרכזיים:

- הגדרות של מדע, אומנות ואמנות.
- צמתים מכוננים- פילוסופיה והיסטוריה.
- תיאוריות מרכזיות בסיעוד
- היבטים חברתיים, פוליטיים ומגדריים של מעמד הסיעוד.
- קונפליקטים תוך מקצועיים: בין אתוס לפרקטיקה

מתודולוגיה: הרצאות, דיונים, ברור עמדות, ניתוח טקסטים ויעוץ אישי וקבוצתי.

דרישות הקורס: נוכחות חובה בכל השיעורים תוך השתתפות פעילה.

הערכה: ציון עובר בקורס: 65

1. השתתפות פעילה- 10%
2. הגשת רפראט 20%
3. עבודה סמינריונית: 70%

***הנחיות להגשת הרפראט ותדריך לעבודה מסכמת יינתנו במהלך הסמסטר.

הקורס יתקיים בימי ב' בין השעות 15.30 – 17.00

רשימת קריאה מומלצת:

1. ברטל, נ. (2005). חמלה וידע- ראשית מקצוע הסייעוד בארץ ישראל, 1918 – 1948. הוצאת יד בן צבי, ירושלים.
2. חסון, ש. (2008). "הסייעוד בישראל – המצב המשפטי הנוכחי, המוצע והרצוי". רפואה ומשפט, 39.
3. קול, ש. וקול, י. (2001). "הסייעוד בישראל כפרופסיה – ההיבט הרפואי המשפטי". רפואה ומשפט, ספר היובל, 379-384.
4. קנאי, ר. (2010). "בין אומנות למדע: גזירת הדין כאומנות". עלי משפט, ח, 217 – 233.
5. ריב"א, ש. (2001). "העברת פעולות מרופאים לאחיות: צו השעה לאישור מערך הסמכות בין מקצועות הבריאות". רפואה ומשפט, ספר היובל, 386-398.
6. שחף, ש. (2014). אחות טובה דייה-הסייעוד בין אידיאל למציאות, ישראל 1960-1995. רסלינג. תל אביב.
7. Alligood, M.R., & Tomey, A.M. (2002). "Introduction to Nursing Theory: History, Terminology and analysis". In: Nursing Theorists and Their Work. Mosby, Inc. pp. 3-13.
8. Wolf, K.A. (2006). "The Slow March to Professional Practice". In: Andrist, L.C., Nicholas P.K & Wolf, K.A. (Editors). A History of Nursing Ideas. Jones and Bartlett Publishers, Massachusetts, USA. Pp 305 - 318.
9. Austgard, K. (2006). The Aesthetic Experience of Nursing. Nursing Philosophy, 7, pp.11-19.
10. Blondeau, D., (2002). "Nursing Art as Practical Art: The necessary relationship between nursing art and nursing ethics". Nursing Philosophy, 3, pp. 252-259.
11. Condon, E.H. (1992). "Nursing and the Caring Metaphor: Gender and Political Influences on Ethics of Care". Nursing Outlook, 40.(1).pp14-19.
12. Gordon, S. (2005). "Designing the Doctor-Nurse Game". In: Nursing Against the Odds. How Health Care Cost Cutting, Media Stereotypes and Medical Hubris Undermine nurses and Patient Care. Cornell University Press. Pp. 55-75.
13. Kikuchi, J.F. ((2004)."Towards a Philosophic theory of Nursing". Nursing Philosophy, 5, pp. 79 - 83.
14. Kuhse, H. (1997). "A History of Subservience". In: Caring: Nurse, Women and Ethics, Blackwell, London. UK. 13-31.
15. Norman, I. & Cowley, S. Editors. (1999). The changing nature of nursing in a managerial age. Blackwell Science Ltd. United Kingdom.
16. Spitzer, A. (1998). "Nursing in Health care system of the postmodern world; Crossroads, Paradoxes and Complexity." Journal of Advanced Nursing, 28. Pp. 164-171.